

Høringsnotat

Rapportering av utenlandske oppdrags- og arbeidstakere - forslag til endring av ligningsloven § 6-10 nr. 1 til 3 med tilhørende sanksjonsregler og av merverdiavgiftsloven § 49 a

1. Innledning

Dersom en næringsdrivende eller et offentlig organ gir noen et oppdrag, skal oppdragsgiveren på nærmere vilkår gi opplysninger om oppdraget, oppdragstakerne og de arbeidstakerne som er knyttet til oppdraget. Opplysningene skal gis til Sentralskattekontoret for utenlandssaker. Oppdragsgiveren er ansvarlig for rapportering både av hovedoppdraget og av eventuelle underoppdrag lenger ned i kontraktskjeden.

Ved oppdrag i riket er rapporteringsplikten begrenset slik at den bare gjelder oppdragstakere som er personer bosatt i utlandet eller selskap hjemmehørende i utlandet. Videre gjelder plikten til å rapportere arbeidstakere tilknyttet oppdrag i riket eller på kontinentalsokkelen, ikke arbeidstakere som er norske statsborgere og som er ansatt av personer bosatt i Norge eller selskap som er hjemmehørende i Norge.

Hovedformålet med rapporteringsplikten er at skattemyndighetene raskt skal få oversikt over utenlandske oppdragstakere som opererer i riket eller på kontinentalsokkelen, og over deres arbeidstakere.

Utenlandske oppdragstakere som utfører oppdrag i Norge og utenlandske arbeidstakere oppholder seg ofte i landet på midlertidig basis og over korte perioder. Det er derfor viktig at skattemyndighetene raskt får oversikt over hvilke utenlandske skattytere som befinner seg i Norge og utøver skattepliktig aktivitet her. Rapporteringsreglene er med på å gi norske skattemyndigheter den informasjonen som er nødvendig for sikre rett utligning og innbetaling av skatt, og er dermed et viktig ledd i kampen mot skatteunndragelser. Den økende bruken av utenlandske arbeids- og oppdragstakere de senere årene har gjort det særlig viktig å ha slike regler.

For å sikre god innrapportering i samsvar med regelverket, foreslår Finansdepartementet - på bakgrunn av en rapport fra en arbeidsgruppe - en rekke endringer i dette regelverket. Bakgrunnen for forslaget er et behov for å gjøre rapporteringsreglene mer treffsikre, og for å forenkle reglene.

2. Bakgrunn

2.1. Gjeldende rapporteringsregler

Ligningsloven § 6-10 nr. 1 til nr. 3 pålegger næringsdrivende eller offentlig organ som har gitt noen et oppdrag i riket eller på kontinentalsokkelen, på nærmere vilkår å gi opplysninger om oppdraget og enhver oppdragstaker som i tilknytning til oppdraget eller underoppdrag utfører oppdrag i riket eller på kontinentalsokkelen.

Hovedoppdragsgiveren er ansvarlig for rapportering av hovedoppdraget og alle underoppdrag i kontraktskjeden. Oppdragstakeren er ansvarlig for

rapportering av oppdraget han eller hun har gitt til underoppdragstakeren og alle andre underoppdrag i kontraktskjeden. Hovedoppdragsgiveren er dessuten ansvarlig for rapportering av egne ansatte tilknyttet oppdraget og ansatte hos oppdragstakeren og eventuelle underoppdragstakere. Den enkelte oppdragstaker er tilsvarende ansvarlig for å rapportere egne ansatte og ansatte hos eventuelle underoppdragstakere.

Ved forskrift 30. desember 1993 nr. 1980 om oppdragsgivers og oppdragstakers opplysningsplikt er det gjort unntak fra rapporteringsplikten. Ved oppdrag i riket er rapporteringsplikten begrenset slik at den bare gjelder oppdragstakere som er personer bosatt i utlandet eller selskap hjemmehørende i utlandet. Det er også fastsatt at plikten til å rapportere arbeidstakere tilknyttet oppdrag i riket eller på kontinentalsokkelen, ikke gjelder arbeidstakere som er norske statsborgere som er ansatt av personer bosatt i Norge eller selskap som er hjemmehørende i Norge.

Reglene innebærer at rapporteringsplikten nedover i kontraktskjeden ikke opphører selv om det ikke er plikt til å gi opplysninger om et eller flere ledd midt i kjeden. De innebærer også at det kan foreligge rapporteringsplikt om en oppdragstakers arbeidstakere, selv om oppdragstakeren er unntatt fra rapporteringsplikt.

Opplysningene etter ligningsloven § 6-10 skal gis uoppfordret til Sentralskattekontoret for utenlandssaker så snart kontrakten er inngått og senest 14 dager etter at arbeidet er påbegynt.

For oppdragstakere skal det gis opplysninger om navn, adresse og eventuelt arbeidsgivernummer (organisasjonsnummer). I tillegg skal tidspunktet da oppdraget forutsettes påbegynt og avsluttet oppgis, samt stedet der oppdraget skal utføres. Kontraktsbeløp i kontrakter oppdragsgiveren har inngått skal også oppgis. For arbeidstakere knyttet til oppdrag eller underoppdrag skal det gis opplysninger om navn, fødselsdata og eventuelt personnummer, adresse, nasjonalitet og sivilstand. I tillegg skal det gis opplysninger om tidspunktet for arbeidets begynnelse og antatte avslutning. Arbeidsgivers navn og arbeidsgivernummer (organisasjonsnummer) skal også oppgis.

2.2. Særlig om lovendring 3. juli 2004

Frem til 2004 gjaldt rapporteringsplikten ved oppdrag i riket bare oppdrag som ble utført på plass for bygge- og monteringsarbeid.

Stortinget fattet 14. mai 2004 følgende vedtak:

”Stortinget ber Regjeringen innen 1. juni legge frem forslag til lov hjemmel som utvider rapporteringsplikten til Sentralskattekontoret for utenlandssaker til å gjelde alle utenlandske arbeidstakere innen alle bransjer. Det forutsettes at det kan gjøres unntak fra rapporteringsplikten.”

Bakgrunnen for vedtaket var at den forventede tilstrømningen av arbeidstakere fra de nye medlemslandene i EU som følge av utvidelsen av EU- og EØS-samarbeidet med 10 nye medlemsland 1. mai 2004. I Innst. O. nr. 64 (2003-2004) viste Kommunalkomiteén til viktigheten av å unngå sosial dumping i arbeidsmarkedet som følge av fri bevegelse av tjenester og flertallet foreslo utvidelse av rapporteringsplikten etter ligningsloven § 6-10 som ett av flere tiltak og virkemidler.

I Ot.prp. nr. 77 (2003-2004) ble det som en følge av dette foreslått å endre ligningsloven § 6-10 ved å ta bort henvisningen til arbeid på plass for bygge- og monteringsvirksomhet. Lovendringen ble vedtatt 3. juli 2004 og trådte i kraft 1. oktober s.å. Rapporteringsplikten gjelder nå alle oppdrag, uavhengig av hvor og innen hvilken bransje de utføres.

Rapporteringsreglene gjelder uavhengig av det enkelte oppdrags størrelse. Oppdragsbegrepet må avgrenses mot ansettelsesforhold og varekjøp.

Det fremgår av Ot.prp. nr. 77 (2003-2004) side 26 at ligningsloven § 6-10 er en rapporteringsplikt av hensyn til skatte- og avgiftskontrollen, og at departementet legger til grunn at rapporteringsplikten i første rekke bør knyttes til bransjer hvor man har grunn til å tro at det kan være behov for kontrolltiltak i forhold til utenlandske arbeids- og oppdragstakere.

2.3. Særlig om lovendring 10. desember 2004

Ved lovendring 10. desember 2004 ble det presisert at rapporteringsplikten etter ligningsloven § 6-10 skal omfatte alle ansettelsesforhold. Lovendringen innebærer en utvidelse av rapporteringsplikten i den forstand at også arbeidstakere som ikke deltar på oppdrag arbeidsgiveren har påtatt seg for næringsdrivende eller offentlig organ, skal rapporteres.

Rapporteringsplikten som følger av lovendringen 10. desember 2004 skiller seg fra rapporteringsordningen etter ligningsloven § 6-10 for øvrig ved at det ikke er arbeidstakerens tilknytning til oppdragene han deltar på – men selve ansettelsen – som utløser rapporteringsplikt til Sentralskattekontoret for utenlandssaker. Det følger av dette at rapporteringsplikten kun påhviler arbeidstakerens arbeidsgiver, mens den tradisjonelle oppdragsbaserte rapporteringsplikten både påhviler arbeidsgiver og oppdragsgiver(e) lenger opp i kontraktskjeden.

For arbeidstakere som arbeider i tilknytning til oppdrag arbeidsgiveren har påtatt seg for næringsdrivende eller offentlige organ, innebærer lovendringen 10. desember 2004 at det skal gis opplysninger til Sentralskattekontoret for utenlandssaker *både* om selve arbeidsforholdet (arbeidsgiveren er rapporteringspliktig), *og* i tillegg opplysninger om hvert enkelt oppdrag de fortløpende deltar på etter de tradisjonelle reglene i ligningsloven § 6-10 om oppdragsbasert rapporteringsplikt (arbeidsgiver og oppdragsgiver(e) er rapporteringspliktige).

Lovendringen 10. desember 2004 trer i kraft fra den tid Kongen bestemmer.

2.4. Om revisjon av rapporteringsreglene i ligningsloven § 6-10

Det fremgår av forarbeidene til lovendringene i 2004, Ot.prp. nr. 7 (2003-2004) side 27 og Ot.prp. nr. 1 (2004-2005) side 210, at Finansdepartementet så det som usikkert om den anmodede utvidelsen av rapporteringsplikten til Sentralskattekontoret for utenlandssaker er forenlig med EØS-regelverket. Det ble derfor besluttet å utsette ikrafttreddelsen av lovendringen 10. desember 2004 og ta opp hele rapporteringsordningen etter ligningsloven § 6-10 med tilhørende sanksjoner og forskrift til revisjon, jf. Ot.prp. nr. 92 (2004-2005) kapittel 16.

Finansdepartementet nedsatte 7. februar 2006 en arbeidsgruppe for revisjon av rapporteringsreglene i ligningsloven § 6-10 og merverdiavgiftsloven § 49 a. Arbeidsgruppen besto av representanter fra Skattedirektoratet, Sentralskattekontoret for utenlandssaker og én representant fra Finansdepartementet. I arbeidsgruppens mandat var det lagt til grunn at forslaget til nye regler skulle være begrunnet i skattemessige hensyn (å motvirke skatteunndragelser og svart arbeid).

Arbeidsgruppen avga sin rapport 23. mai 2006.

Arbeidsgruppen foreslo at det fortsatt skal være oppdragsbaserte rapporteringsregler og at det i en kontraktskjede skal gis opplysninger om alle oppdragstakere som er personer bosatt i utlandet eller selskaper som ikke er hjemmehørende i Norge. For oppdrag i riket innebærer forslaget således i utgangspunktet en videreføring av den rapporteringsplikten som gjelder i dag. For oppdrag på kontinentalsokkelen innebærer forslaget en innskrenkning i og med at dagens forskriftsfastsatte begrensning av rapporteringsplikten til oppdragstakere hjemmehørende i utlandet ikke gjelder ved oppdrag på kontinentalsokkelen.

Arbeidsgruppen foreslo unntak fra rapporteringsplikten ved at:

- rapportering av oppdrag i riket bare skal skje når oppdraget utføres på et sted som står under oppdragsgivers kontroll, for eksempel kontorbygning, lager eller plass for bygge- og monteringsarbeid,
- rapportering ikke skal skje dersom oppdragstakeren har etablert seg med fast forretningssted i Norge og har vært registrert i Foretaksregisteret i to år på tidspunktet for tildeling av oppdraget,
- oppdrag under 10 000 kroner ikke skal rapporteres

Når det gjelder rapportering av arbeidstakere, gikk arbeidsgruppen inn for at det skal gis opplysninger om disse til Sentralskattekontoret for utenlandssaker i den grad det foreligger plikt til å gi opplysninger om oppdragstakeren (arbeidstakerens arbeidsgiver). Dersom det skal gis opplysninger om oppdragstakeren, så skal det dermed også gis opplysninger om dennes arbeidstakere tilknyttet oppdraget.) Forslaget innebærer således at det – i motsetning til i dag – ikke skal gis opplysninger om utenlandske arbeidstakere ansatt hos norske oppdragstakere.

Arbeidsgruppen foreslo at det ikke skulle være slik rapporteringsplikt som følger av den vedtatte, men ikke ikrafttrådte lovendringen 10. desember 2004. Dette innebærer at arbeidstakere som ikke deltar på oppdrag arbeidsgiveren har påtatt seg for næringsdrivende eller offentlige organ, ikke skal rapporteres til Sentralskattekontoret for utenlandssaker.

Det er også foreslått enkelte endringer i reglene om overtredelse av rapporteringsplikten.

Arbeidsgruppens rapport er lagt ut på Finansdepartementets hjemmesider: <http://www.regjeringen.no/nb/dep/fin/dok/hoeringer.html?id=1832>

3. Formålet med rapporteringsreglene i ligningsloven § 6-10

Hovedformålet med rapporteringsplikten i ligningsloven § 6-10 nr. 1 til 3 er at skattemyndighetene skal få oversikt over utenlandske oppdragstakere og deres arbeidstakere som opererer i riket eller på kontinentalsokkelen.

Utenlandske oppdragstakere som utfører oppdrag i Norge og utenlandske arbeidstakere oppholder seg ofte i landet på midlertidig basis og over korte perioder. Det er derfor viktig at skattemyndighetene raskt får oversikt over hvilke utenlandske skattytere som befinner seg i Norge og utøver skattepliktig aktivitet her. Rapporteringsreglene i ligningsloven § 6-10 skiller seg fra de øvrige reglene om plikt til å gi kontrollopplysninger og ligningsoppgaver etter ligningsloven kapittel 6, ved at opplysninger skal gis løpende gjennom inntektsåret. Mens fristen for å rapportere opplysninger etter ligningsloven § 6-10 er senest 14 dager etter at arbeidet er påbegynt, er til sammenligning hovedregelen for innlevering av lønnsoppgave 31. januar i året etter utløpet av inntektsåret, jf. ligningsloven § 6-2 nr. 5.

Behovet for å få oversikt over oppdragstakere og arbeidstakere må antas å være særlig stort i bygge- og anleggsbransjen hvor det ofte benyttes kontraktskjeder med entreprenører og underentreprenører i flere ledd.

Opplysningene som rapporteres inn etter ligningsloven § 6-10 benyttes også ved ligningen av skattyterne. Eksempelvis er lengden av en oppdragstakers eller arbeidstakers opphold i Norge av betydning ved vurdering av om han eller hun er skattepliktig til Norge etter skatteloven og eventuell skatteavtale mellom Norge og skattyterens hjemland. I denne forbindelse er det nyttig for ligningsmyndighetene å motta informasjon om hvilken tidsperiode en skattyterne har hatt oppdrag eller arbeidet på oppdrag i Norge.

Arbeidsgruppen for revisjon av ligningsloven § 6-10 har i rapporten kapittel 8 gjort rede for tallmateriale som i følge arbeidsgruppen indikerer at utenlandske skattytere i mindre grad enn andre oppfyller oppgavepliktene til skattemyndighetene, herunder for eksempel selvangivelse og oppgave over lønn og andre ytelser til arbeidstakere.

Dersom skattytere ikke oppfyller lovpålagte plikter til å gi opplysninger om seg selv, er det av særlig stor betydning at skattemyndighetene mottar kontrollopplysninger fra andre. Et særtrekk ved gjeldende

rapporteringsregler er – i motsetning til det som gjelder etter hovedreglene om innsending av kontrollopplysninger og ligningsoppgaver etter ligningsloven kapittel 6 – at oppgaveplikten påhviler flere ledd i kontraktskjeden enn bare skattyterens oppdragsgiver eller arbeidsgiver

Rapporteringsreglene bidrar også til at det raskt etableres direkte kontakt mellom norske skattemyndigheter og utenlandske skattytere som kommer til Norge på tidsbegrensede oppdrag, blant annet slik at skattemyndighetene kan informere og veilede skattyterne om forpliktelser og rettigheter etter norske skatte- og avgiftsregler. Departementet ser det som en fordel for utenlandske skattytere at informasjon/veiledning om norske regler kan formidles på denne måten.

4. Andre rapporteringsplikter m.m.

Skattemyndighetene mottar opplysninger om utenlandske skattytere også etter andre regler enn ligningsloven § 6-10. Det finnes både regler om plikt for skattyterne til å gi opplysninger om seg selv, og regler om at skattemyndighetene skal få kontrollopplysninger om skattyterne fra andre. I tillegg kommer skattebetalingslovens regler om at arbeidsgiver skal gjennomføre forskuddstrekk i utbetalinger av lønn og annen godtgjørelse til arbeidstakere til anvendelse uavhengig av om det foreligger rapporteringsplikt etter ligningsloven § 6-10.

Utenlandske arbeidstakere som kommer til Norge må som hovedregel skaffe seg såkalt D-nummer for å få utstedt skattekort, som arbeidsgiveren skal bruke når det foretas forskuddstrekk og utbetales lønn til arbeidstakeren. Utenlandske næringsdrivende skal på sin side la seg registrere i merverdiavgiftsmanntallet og levere terminoppgaver for merverdiavgift.

Etter utløpet av inntektsåret har i utgangspunktet alle skattytere med skattepliktig inntekt eller formue i Norge, plikt til å levere selvangivelse til ligningsmyndighetene.

Rapporteringsplikten etter ligningsloven § 6-10 gjelder i tillegg til, ikke i stedet for, de generelle reglene om kontrollopplysninger og ligningsoppgaver fra tredjemann i ligningsloven kapittel 6. En arbeidsgiver som ikke har plikt til å rapportere arbeidstakerne sine til Sentralskattekontoret for utenlandssaker, skal således likevel innberette lønn og andre ytelser til sine ansatte til ligningsmyndighetene, jf. ligningsloven § 6-2 nr. 1 bokstav a. En oppdragsgiver skal innberette vederlag for tjenester som er ytet av utenlandske selvstendig næringsdrivende som ikke har fast driftssted i Norge etter skatteavtalene, jf. ligningsloven § 6-2 nr. 1 bokstav f og forskrift 30. desember 1983 nr. 1974 om begrensning av lønnsoppgaveplikten § 7.

Utenlandske skattytere skal, i tillegg til forpliktelsene etter skatte- og avgiftsregelverket, gi opplysninger om seg selv og eventuelle egne arbeidstakere til andre myndigheter. Som noen eksempler kan nevnes plikt til å registrere virksomhet i Foretaksregisteret, og meldeplikt til AA-registeret.

Rapporteringsreglene i ligningsloven § 6-10 nr. 1 til 3 er nært knyttet til reglene om meldeplikt til AA-registeret, jf. folketrygdloven § 25-1 og forskrift 4. juli 1991 nr. 454 om arbeidsgiver- og arbeidstakerregisteret. AA-registeret har som formål å tjene arbeids- og velferdsetatens og andre offentlige myndigheter i forbindelse med deres oppgaveløsning, jf. forskriften § 2. Registeret inneholder opplysninger om arbeidsgivere og arbeidstakere i Norge. Arbeidsgivere har som hovedregel plikt til å rapportere alle egne arbeidstakere til AA-registeret, jf. forskriften § 5.

Forholdet mellom rapporteringsplikten til Sentralskattekontoret for utenlandssaker og meldeplikten til AA-registeret ble ikke vurdert nærmere ved endringene av ligningsloven § 6-10 i 2004, jf. Ot.prp. nr. 77 (2003-2004) side 27. I dag er det på enkelte områder fastsatt unntak fra meldeplikt til AA-registeret dersom det foreligger rapporteringsplikt etter ligningsloven § 6-10. I noen tilfeller skal opplysninger både gis til AA-registeret og til Sentralskattekontoret for utenlandssaker.

Arbeids- og inkluderingsdepartementet sendte 17. mars 2006 på høring et forslag om ny forskrift om meldeplikt til AA-registeret. I merknadene til forslaget uttales det at det synes aktuelt å gi et *generelt* unntak fra meldeplikt til AA-registeret dersom det foreligger rapporteringsplikt etter ligningsloven § 6-10.

5. Finansdepartementets forslag om endring av rapporteringsreglene

5.1. Generelle utgangspunkter om rapporteringsplikt ved oppdrag i riket
Reglene om rapportering av oppdragstakere og arbeidstakere ble første gang gitt ved lov 16. desember 1977. Rapporteringsplikten ved oppdrag i riket omfattet opprinnelig bare oppdrag som ble gitt personer bosatt i utlandet eller selskaper hjemmehørende i utlandet som ble gitt et oppdrag på plass for bygge- og monteringsarbeid i riket. Rapporteringsplikten gjaldt alle oppdragstakere nedover i kontraktskjeden, og oppdragstakers og eventuelle underoppdragstakers arbeidstakere skulle også rapporteres. Senere ble reglene utvidet til også å gjelde utenlandske arbeidstakere ansatt hos oppdragstakere hjemmehørende i Norge. I dag er det som tidligere nevnt bare oppdragstakere som ikke er skattemessig bosatt i utlandet og arbeidstakere som er norske statsborgere ansatt hos arbeidsgiver som er skattemessig bosatt i Norge som er unntatt fra den oppdragsbaserte rapporteringsplikten i ligningsloven § 6-10.

Gjeldende regler innebærer at rapporteringsplikten nedover i kontraktskjeden ikke opphører selv om det ikke er plikt til å gi opplysninger om ett eller flere ledd i kjeden. Som et eksempel kan nevnes at i en kontraktskjede bestående av leddene A, B, C, D og E vil således A og B kunne ha plikt til å rapportere D og E til Sentralskattekontoret for utenlandssaker, selv om de ikke er plikt til å gi opplysninger om C fordi denne ikke er skattemessig bosatt i utlandet. Det kan også være rapporteringsplikt om en oppdragstakers arbeidstakere selv om oppdragstakeren er unntatt fra rapporteringsplikt. I nevnte eksempel vil således A og B (og også C) ha plikt til å rapportere opplysninger om Cs

utenlandske arbeidstakeres tilknytning til oppdraget fra B til C, selv om C er skattemessig bosatt i Norge og dermed selv unntatt fra rapporteringsplikten. Dette skyldes at det bare er norske arbeidstakere ansatt hos oppdragstakere som er hjemmehørende i Norge som er unntatt fra rapporteringsplikt.

Arbeidsgruppen nedsatt av Finansdepartementet gikk i rapporten 23. mai 2006 inn for at det fortsatt skal være rapporteringsregler som i utgangspunktet omfatter alle ledd i kontraktskjeden, slik at rapporteringsplikten ikke opphører selv om det er et ledd i kjeden som det ikke skal gis opplysninger om. Når det gjelder plikten til å rapportere arbeidstakere, foreslo arbeidsgruppen imidlertid at denne skulle være avhengig av om det foreligger rapporteringsplikt om oppdragstakeren (arbeidstakerens arbeidsgiver). *Dersom* det skal gis opplysninger om oppdragstakeren, *så* skal det også gis opplysninger om dennes arbeidstakere tilknyttet oppdraget. Dette innebærer blant annet at det ikke vil være plikt til å rapportere utenlandske arbeidstakere ansatt hos oppdragsgivere som er skattemessig bosatt i Norge.

Finansdepartementet foreslår på samme måte som arbeidsgruppen å videreføre dagens rapporteringsordning med rapportering av alle i en kontraktskjede og at rapporteringsplikten nedover i kjeden ikke skal falle bort selv om ett eller flere ledd i kjeden ikke skal rapporteres.

5.2. Oppdrag som utføres på sted utenfor oppdragsgiverens kontroll
Regler om rapportering av utenlandske oppdragstakere og deres arbeidstakere ble gitt første gang i 1977. Frem til 2004 gjaldt rapporteringsreglene i ligningsloven § 6-10 ved oppdrag i riket bare oppdrag på sted for bygge- og monteringsarbeid. I Ot.prp. nr. 23 (1978-1979) side 7 er det blant annet vist til at det i bygge- og anleggsbransjen er blitt vanlig å benytte entrepriser o.l, og at det for ligningsmyndighetene kan være vanskelig å få kjennskap til forholdene når det benyttes underentreprenører i flere kontraktsledd. Dette gjelder særlig i de tilfellene hvor det benyttes utenlandske selskaper og deres arbeidstakere til å utføre tidsbegrensede oppdrag i Norge.

Arbeidsgruppen foreslo i sin rapport av 23. mai 2006 at rapportering av oppdrag i riket bare skal skje når oppdraget utføres på et sted som står under arbeidsgivers kontroll.

Etter Finansdepartementets vurdering vil arbeidsgruppens forslag gi et for vidtrekkende unntak innen bygge- og anleggsbransjen. Departementet foreslår derfor at gjeldende regler om rapportering av oppdrag innen denne bransjen videreføres. Erfaringer viser at det i bygge- og anleggsbransjen forekommer mye skatteunndragelser og svart arbeid. Bygge- og anleggsbransjen er også en bransje med relativt stort innslag av utenlandske oppdragstakere og arbeidstakere. Departementet legger til grunn at oppdrag i bygge- og anleggsbransjen også i fremtiden vil være et kjerneområde for rapporteringsplikten ved oppdrag i riket.

Når det gjelder plikten til å rapportere oppdrag og underoppdrag på andre steder enn bygg- og anleggsbransjen, mener departementet i likhet med arbeidsgruppen at det er nødvendig å foreta visse avgrensninger. Etter dagens regler skal oppdragsgivere rapportere oppdragstakere og underoppdragstakere, samt arbeidstakerne som deltar på et oppdrag i kontraktskjeden, selv om et eller flere av oppdragene skal utføres i oppdragstakers lokaler eller på et annet sted som oppdragsgiveren(e) ikke har tilgang til eller kontroll over.

Når oppdraget skal utføres på et sted som oppdragsgiveren ikke eier eller på annen måte har tilgang til, vil det i mange tilfeller være svært ressurskrevende og vanskelig å undersøke om det foreligger rapporteringsplikt og eventuelt skaffe til veie opplysningene som skal rapporteres. Etter dagens regler må oppdragsgiveren eksempelvis – ved hvert eneste oppdrag han gir både norske og utenlandske oppdragstakere – undersøke om oppdragstakeren benytter utenlandske arbeidstakere. Oppdragsgiveren må også for hvert eneste oppdrag han tildeler, undersøke om det benyttes underoppdragstakere til å utføre oppdraget, om underoppdragstakerne er skattemessig bosatt i utlandet og om det på noe trinn i kjeden benyttes utenlandske arbeidstakere, for å ta stilling til om det foreligger rapporteringsplikt. I tillegg til å fastsette rekkevidden av rapporteringsplikten må oppdragsgiveren skaffe til veie opplysningene som skal gis for å oppfylle rapporteringsplikten om den enkelte oppdragstaker og arbeidstaker.

Finansdepartementet foreslår derfor et unntak fra rapporteringsplikt for oppdrag i riket som ikke utføres på et sted under oppdragsgivers kontroll. Unntaket kommer ikke til anvendelse ved oppdrag som utføres på sted for bygge- og monteringsarbeid i og med at det på dette området foreslås å videreføre gjeldende regler, jf. ovenfor.

Med oppdrag på sted som står under oppdragsgivers kontroll menes i første rekke oppdrag som utføres i oppdragsgiverens egne lokaler, men også andre steder vil omfattes så langt de kan sies å være under oppdragsgivers kontroll. Oppdrag som utføres utendørs vil også være omfattet av rapporteringsplikt, eksempelvis oppdrag på oppdragsgiverens gårdsbruk. Det vil ikke være avgjørende for om det foreligger rapporteringsplikt at oppdragsgiveren eier, leier eller på annen måte har eksklusiv bruksrett til stedet oppdraget skal utføres.

5.3. Unntak fra rapporteringsplikt om arbeidstakere som har vært bosatt i Norge de tre siste årene og er ansatt hos person bosatt i Norge eller selskap hjemmehørende i Norge

Arbeidsgruppen foreslo at det bare skal gis opplysninger om arbeidstakere dersom det også skal gis opplysninger om oppdragstakeren (arbeidstakerens arbeidsgiver). Etter Finansdepartementets vurdering er dette et for vidtgående unntak fra rapporteringsplikten, Hensynet til effektiv skattekontroll taler for at det også bør være oppdragsbasert rapporteringsplikt om utenlandske arbeidstakere ansatt hos norske

arbeidsgivere, for eksempel norske datterselskaper av utenlandske morselskaper.

I dag gjelder det unntak fra rapporteringsplikt for norske statsborgere ansatt hos person bosatt i Norge eller selskap hjemmehørende i Norge. Departementet antar at statsborgerskap i mange tilfeller ikke er et hensiktsmessig kriterium for når det bør være rapporteringsplikt, for eksempel for utenlandske statsborgere som har flyttet til Norge på permanent basis. Det foreslås derfor å endre unntaksbestemmelsen slik at en arbeidstaker er unntatt fra rapporteringsplikt etter ligningsloven § 6-10 dersom han eller hun har vært skattemessig bosatt i Norge de tre siste årene og er ansatt hos arbeidsgiver som er bosatt eller hjemmehørende i Norge.

5.4. Andre unntak fra rapporteringsplikten

Arbeidsgruppen nedsatt av Finansdepartementet foreslo at oppdrag som ble utført av utenlandske oppdragstakere som har opprettet forretningssted i Norge og har vært registrert i Foretaksregisteret i to år på tidspunktet for tildeling av oppdraget, unntas fra rapporteringsplikt. Arbeidsgruppens forslag innebærer også at arbeidstakerne ansatt hos disse oppdragstakerne vil bli unntatt fra rapporteringsplikt. Bakgrunnen for forslaget var en vurdering av at hensynet til skattekontroll ikke tilsier at det er behov for særskilte rapporteringsregler overfor oppdragstakere som over tid har opparbeidet seg en viss tilknytning til Norge. Det vises til arbeidsgruppens rapport kapittel 13.5 for en nærmere omtale av forslaget.

Etter Finansdepartementets vurdering tilsier hensynet til skattekontroll at rapporteringsplikten – som i dag – skal gjelde alle oppdragstakere som er skattemessig bosatt i utlandet og deres arbeidstakere. Departementet foreslår derfor ingen endring på dette punktet.

Av hensyn til de rapporteringspliktige foreslo arbeidsgruppen i tillegg et unntak fra rapporteringsplikt for små oppdrag under 10 000 kroner. Etter Finansdepartementets vurdering er det behov for en minstegrense, men departementet foreslår at denne settes noe lavere enn arbeidsgruppen foreslår. Departementet foreslår derfor en grense på 5 000 kroner. Beløpsgrensen fastsettes i forskrift til ligningsloven § 6-10.

5.5. Om det å gi noen ansettelse skal utløse rapporteringsplikt etter ligningsloven § 6-10

Ved lovendring 10. desember 2004 ble det presisert at alle arbeidstakere i alle bransjer skal rapporteres til Sentralskattekontoret for utenlandssaker. Rapporteringsplikten inntreffer ved at næringsdrivende eller offentlige organ gir noen ansettelse i riket eller på kontinentalsokkelen, og det er opplysninger i tilknytning til selve ansettelsesforholdet som skal gis til Sentralskattekontoret for utenlandssaker, jf. punkt 2.4. Lovendringen er foreløpig ikke trådt i kraft.

Etter Finansdepartementets vurdering er det behov for rapportering til norske myndigheter også om utenlandske ansatte som ikke arbeider på oppdrag. For å sikre hensiktsmessige og treffsikre rapporteringsregler er det

imidlertid et behov for å koordinere rapporteringsreglene etter ligningsloven § 6-10 med rapporteringen til AA-registeret.

Som nevnt i punkt 4 har arbeidsgivere som hovedregel plikt til å rapportere alle sine arbeidstakere til AA-registeret. I Arbeids- og inkluderingsdepartementets forslag til endring av AA-registerforskriften er det imidlertid foreslått et generelt unntak fra meldeplikten til AA-registeret når det foreligger rapporteringsplikt etter ligningsloven § 6-10.

Rent systematisk passer rapporteringsplikten om en arbeidstakers ansettelse og opphør av arbeidsforholdet bedre i AA-registeret enn sammen med den oppdragsbaserte rapporteringsplikten som følger av ligningsloven § 6-10 nr. 1 til 3 for øvrig.

Videre taler etter Finansdepartementets vurdering behovet for statistikk- og analysegrunnlag til bruk i blant annet arbeidet mot sosial dumping for at meldeplikten til AA-registeret i utgangspunktet bør omfatte alle arbeidstakere, herunder utenlandske arbeidstakere, som utfører arbeid i Norge. Unntak fra meldeplikten til AA-registeret for enkelte grupper arbeidstakere bør bare gjelde dersom det foreligger plikt til å rapportere arbeidstakerne til andre myndigheter, eller dersom andre særlige grunner tilsier at arbeidstakerne bør være unntatt fra meldeplikt. Overvåking og kontroll av arbeidsmarkedet faller inn under formålet med AA-registerforskriften, men er i utgangspunktet ikke omfattet av det tradisjonelle formålet med rapporteringsreglene i ligningsloven § 6-10.

Finansdepartementet foreslår derfor at arbeidstakere som *ikke* deltar på oppdrag arbeidsgiveren har påtatt seg for næringsdrivende eller offentlig organ ikke skal rapporteres til Sentralskattekontoret for utenlandssaker. Sett i sammenheng med Arbeids- og inkluderingsdepartementets forslag til endring av AA-registerforskriften, jf. punkt 4 ovenfor, innebærer forslaget at disse arbeidstakerne *i stedet* skal rapporteres til AA-registeret. Forslaget gir etter departementets vurdering den mest hensiktsmessige samordningen av rapporteringsplikten til Sentralskattekontoret for utenlandssaker og meldeplikten til AA-registeret. I og med at lovendringen 10. desember 2004 ikke er trådt i kraft, er forslaget her en videreføring av rapporteringsplikten som gjelder i dag.

For arbeidstakere som arbeider på oppdrag arbeidsgiveren påtar seg for næringsdrivende og offentlige organ, skal arbeidsgiver og oppdragsgiver lenger opp i kontraktskjeden allerede etter dagens regler i ligningsloven § 6-10 om oppdragsbasert rapporteringsplikt løpende gi opplysninger for hvert enkelt oppdrag som den aktuelle arbeidstakeren deltar på. Etter Arbeids- og inkluderingsdepartementets forslag til endring av AA-registerforskriften, jf. punkt 4 ovenfor, blir konsekvensen av dette at disse arbeidstakerne ikke skal meldes til AA-registeret. Departementet legger til grunn at en plikt for arbeidsgiverne til i tillegg å gi Sentralskattekontoret for utenlandssaker opplysninger ved disse arbeidstakernes ansettelse og ved ansettelsesforholdets opphør, ikke i betydelig grad vil bidra til at skattemyndighetene får bedre oversikt over denne gruppen arbeidstakere.

Det foreslås derfor ingen endringer i rapporteringsplikten slik den gjelder i dag for disse arbeidstakerne.

Det understrekes at uansett om det foreligger meldeplikt til Sentralskattekontoret for utenlandssaker eller til AA-registeret, har arbeidsgiveren plikt til å innberette lønnsutbetalinger til arbeidstakerne sine og foreta forskuddstrekk i lønnsutbetalinger m.m., jf. punkt 4 ovenfor.

5.6. Nærmere om forholdet mellom plikten til å gi opplysninger om arbeidstakere etter ligningsloven § 6-10 nr. 1 til 3 og meldeplikten til AA-registeret

Finansdepartementets forslag til endring av ligningsloven § 6-10 nr. 1 til 3 innebærer at forholdet mellom plikten til å rapportere arbeidstakere til Sentralskattekontoret for utenlandssaker og meldeplikten til AA-registeret blir som følger:

I kraft av å være *oppdragsgiver* i en kontraktskjede har man bare plikt til å gi opplysninger om *oppdragstakeres arbeidstakere* til Sentralskattekontoret for utenlandssaker (når vilkårene i ligningsloven § 6-10 er til stede). Oppdragsgivere har ikke meldeplikt til AA-registeret om oppdragstakeres arbeidstakere.

Arbeidsgivere skal rapportere *egne arbeidstakere* til Sentralskattekontoret for utenlandssaker på oppdragsbasis etter ligningsloven § 6-10. Dersom vilkårene for rapporteringsplikt til Sentralskattekontoret for utenlandssaker ikke foreligger, eksempelvis fordi arbeidstakeren ikke benyttes på et oppdrag som omfattes av rapporteringsplikten eller dersom arbeidstakeren er norsk statsborger og arbeidsgiveren er skattemessig bosatt i Norge, følger meldeplikten av AA-registerforskriften – og opplysninger skal sendes til AA-registeret.

Forslaget i høringsnotatet her er i samsvar med det som er uttalt i Arbeids- og inkluderingsdepartementets høringsbrev 17. mars 2006 i den forstand at rapporteringsplikten om arbeidstakere etter ligningsloven § 6-10 skal gå foran meldeplikten etter AA-registerforskriften.

Det faktum at det er tale om to noe ulike meldeplikter etter ligningsloven § 6-10 og AA-registerforskriften (*oppdragsbasert* rapporteringsplikt til Sentralskattekontoret for utenlandssaker og meldeplikt om *arbeidsforholdet* til AA-registeret) kan muligens skape enkelte problemer for arbeidsgiverne som må forholde seg til begge regelverkene. Enkelte arbeidsgivere vil kunne oppleve at arbeidstakerne på ett tidspunkt skal rapporteres til Sentralskattekontoret for utenlandssaker etter ligningsloven § 6-10, mens vilkårene ikke er oppfylt for de samme arbeidstakerne på et annet tidspunkt. Det er et spørsmål i hvilken grad det i disse tilfellene skal gis opplysninger til AA-registeret. Tatt i betraktning at det er tale om to ulike rapporteringsplikter etter de to regelverkene, kan det argumenteres for at arbeidsgivere bør ha plikt til å gi opplysninger om sine arbeidstakere til AA-registeret også når det foreligger oppdragsbasert rapportering til Sentralskattekontoret for utenlandssaker. Som Arbeids- og

inkluderingsdepartementet legger til grunn i høringsbrevet 17. mars 2006, taler imidlertid hensynet til de rapporteringspliktige mot en slik løsning.

Med utgangspunkt i hensynet til enklere og mer oversiktlige rapporteringsregler kan det argumenteres for at arbeidsgivere bør ha en ubetinget plikt til å rapportere arbeidstakerne sine til AA-registeret, men at de til gjengjeld er fritatt fra rapportering til Sentralskattekontoret for utenlandssaker. Rapporteringsplikten etter ligningsloven § 6-10 vil med en slik løsning kun påhvile oppdragsgiver(e) lenger opp i kontraktskjeden, og arbeidsgiverne trenger kun å forholde seg til AA-registeret. Finansdepartementet finner imidlertid av hensynet til effektiv skattekontroll ikke å foreslå en slik løsning.

5.7. Endring av reglene om hvilke opplysninger som skal gis

Arbeidsgruppen nedsatt av Finansdepartementet gikk inn for en viss utvidelse av hvilke opplysninger som skal gis til Sentralskattekontoret for utenlandssaker, jf. arbeidsgrupperapporten kapittel 13.10. Det foreslås blant annet lovfestet at oppdragsgiveren skal oppgi enkelte opplysninger om seg selv. Når det gjelder opplysninger om oppdragstakere, foreslås det en presisering av hvilke adresseopplysninger som skal gis, samt at opplysninger om kontraktstype skal oppgis. Videre foreslås det at norsk organisasjonsnummer og utenlandsk registreringsnummer skal oppgis. For arbeidstakere foreslås det en presisering av hvilke adresseopplysninger og opplysninger om fødselsnummer og D-nummer m.m. som skal gis, samt at det skal opplyses hvem som er hovedoppdragsgiver i kontraktskjeden arbeidstakeren deltar på. Endringene er begrunnet i hensynet til effektiv skattekontroll.

Finansdepartementet slutter seg til disse forslagene.

5.8. Forslag om lovteknisk revisjon av reglene om rapporteringsplikt til Sentralskattekontoret for utenlandssaker

Gjeldende rapporteringsregler følger i utgangspunktet av ligningsloven § 6-10. Sentrale regler om rapporteringspliktens omfang fremgår imidlertid av nevnte forskrift 30. desember 1983 nr. 1980. Finansdepartementet legger til grunn at regelverket vil bli mer tilgjengelig dersom den reelle rekkevidden av rapporteringsplikten fremgår av lovteksten. Det foreslås derfor at de sentrale unntakene fra rapporteringsplikt som står i dagens forskrift §§ 1 og 2, tas inn i loven.

Etter forskriften § 1 nr. 2 kan det besluttes at unntakene fra rapporteringsplikt ikke skal komme til anvendelse for en definert gruppe oppdrag, oppdragstakere og arbeidstakere. Adgangen til å beslutte utvidet rapporteringsplikt har blitt benyttet i forbindelse med større byggeprosjekter, for eksempel byggingen av nytt operahus i Bjørvika. Etter forskriften § 4 kan det inngås avtale mellom oppdragsgivere i flere ledd og mellom oppdragsgivere og oppdragstakere om at opplysninger etter ligningsloven § 6-10 bare skal gis av en av dem. Avtalen fritar ikke for tvangsmulkt, gebyr eller ansvar for oppdragstakeren skatter og avgifter dersom opplysninger ikke blir gitt. Finansdepartementet går inn for at også

disse bestemmelsene overføres til loven, slik at forskriften 30. desember 1983 nr. 1980 kan oppheves.

Som følge av omorganiseringen av skatteetaten foreslås det at opplysningene skal gis skattekontoret. Det vil i utgangspunktet si et hvilket som helst skattekontor. Departementet ser ikke bort i fra at det på grunn av de korte fristene for rapportering kan være behov for å bestemme at oppgavene skal gis et bestemt skattekontor. Det foreslås derfor at departementet gis adgang til å gi bestemmelser om dette i forskrift.

Det vises til departementets forslag til ny utforming av ligningsloven § 6-10 i punkt 9.

5.9. Endringer i reglene om overtredelse av rapporteringsplikten

Overtredelse av rapporteringsplikten etter ligningsloven § 6-10 nr. 1 til 3 kan medføre tvangsmult etter ligningsloven § 10-6, ansvar for oppdragstakerens skatt, arbeidsgiveravgift og forskuddstrekk etter § 10-7 og gebyr etter § 10-8. Overtredelse kan også straffes etter ligningsloven § 12-2 nr. 1 bokstav d.

Det er et vilkår for pålegg om ansvar for oppdragstakernes skatt, arbeidsgiveravgift og forskuddstrekk etter ligningsloven § 10-7 at oppdragstakerens manglende betaling må antas å skyldes at oppdragsgiveren ikke har gitt opplysninger etter ligningsloven § 6-10 nr. 1 til 3. Dette kan innebære en streng reaksjon for de opplysningspliktige. Bestemmelsen har, trolig på grunn av kravet til årsakssammenheng, ikke blitt benyttet i særlig grad.

Finansdepartementet mener det er behov for å pålegge oppdragsgiveren ansvar for oppdragstakerens forpliktelser, men foreslår at vilkårene for at ansvaret kan gjøres gjeldende endres. Departementet går, i likhet med arbeidsgruppen, inn for å endre bestemmelsen slik at oppdragsgiver kan holdes ansvarlig dersom han eller hun ved ikke å overholde opplysningsplikten forsettlig eller grovt uaktsomt bidrar til unndragelse av skatt, arbeidsgiveravgift eller forskuddstrekk.

Spørsmålet om det kan gis pålegg om ansvar etter ligningsloven § 10-7 vil etter forslaget bero på subjektive forhold på den rapporteringspliktiges side. Dersom han eller hun med vilje bidrar til unndragelser eller sterkt kan bebreides for å medvirke til dette, kan ansvar gjøres gjeldende. Ansvar kan på den annen side ikke pålegges dersom den rapporteringspliktige ikke kan lastes for opplysningssvikten, eller dersom overtredelsen skyldes vanlig uaktsomhet.

6. Opphevelse av merverdiavgiftsloven § 49 a

Merverdiavgiftsloven § 49 a har en tilsvarende rapporteringspliktregel som ligningsloven § 6-10 første til tredje ledd, men rapporteringsplikten etter merverdiavgiftsloven er mindre omfattende. Rapporteringsplikten gjelder bare for oppdrag på plass for bygge- eller monteringsarbeid. Det skal ikke gis opplysninger om arbeidstakere på oppdraget og det skal ikke gis

opplysninger om oppdragstakere nedover i kjeden dersom oppdraget ikke gis til utenlandsk oppdragstaker.

Arbeidsgruppen som ble nedsatt av Finansdepartementet 7. februar 2006 ble også bedt om å revidere rapporteringsreglene i merverdiavgiftsloven § 49 a. Arbeidsgruppen uttalte i sin rapport at det fortsatt bør være en egen bestemmelse om rapportering av oppdragstakere i merverdiavgiftsloven, men foreslo at bestemmelsen utformes som en henvisning til opplysningsplikten som følger av ligningsloven. Arbeidsgruppen gikk inn for at rapporteringsplikten, på samme måte som i dag, skal anses oppfylt dersom de samme opplysningene er gitt ligningsmyndighetene i medhold av reglene i ligningsloven.

Merverdiavgiftsloven § 49 a ble endret ved lov 15. desember 2006 slik at opplysningene skal gis skattekontoret i stedet for fylkesskattekontoret. Bakgrunnen er at skattetaten skal omorganiseres slik at hele etaten får to nivåer; Skattedirektoratet og et regionalt nivå hvor hver region får ett organ, skattekontoret. Skattekontoret skal blant annet erstatte dagens ligningskontor og fylkesskattekontor.

Det er allerede i dag slik at opplysningsplikten etter merverdiavgiftsloven § 49 a anses oppfylt dersom opplysningene er gitt ligningsmyndighetene i medhold av ligningsloven § 6-10. Det vil i praksis være slik at den som er rapporteringspliktig etter merverdiavgiftsloven § 49 a også er rapporteringspliktig etter ligningsloven § 6-10. Taushetspliktreglene i ligningsloven er ikke til hinder for at ligningsmyndighetene gir avgiftsmyndighetene opplysninger etter ligningsloven § 6-10. Når opplysningene som skal gis i medhold av de to bestemmelsene skal gis til samme organ, er det unødvendig å opprettholde en egen opplysningspliktbestemmelse i merverdiavgiftsloven § 49 a.

Departementet foreslår på denne bakgrunn at rapporteringspliktbestemmelsen i merverdiavgiftsloven § 49 a oppheves.

7. Forslag om egne rapporteringsregler på Svalbard

Skattedirektoratet har i brev til Finansdepartementet 3. mars 2004 tatt til orde for at det bør innføres særskilte rapporteringsregler for oppdrag på Svalbard. Det er byggevirksomheten på Svalbard i de senere årene som har avdekket at det er behov for klarere og bedre tilpassede bestemmelser om innberetning av tredjemannsopplysninger (kontrollopplysninger og ligningsoppgaver) til ligningsmyndighetene på Svalbard.

Ligningsloven kapittel 3 til 12 kommer til anvendelse på Svalbard, med mindre annet er bestemt eller følger av svalbardskatteloven. Men de gjeldende bestemmelser i ligningsloven § 6-10 og forskrift 30. desember 1983 nr. 1980 om oppdragsgivers og oppdragstakers opplysningsplikt, er ikke tilpasset ligningsbehandlingen på Svalbard. Både av hensyn til de oppgavepliktige og ligningsmyndighetene bør kontrollbestemmelsene tilpasses de behov som gjør seg gjeldende ved gjennomføringen av ligningen der.

Finansdepartementet tar derfor sikte på å fastsette egne regler om rapportering av oppdrag som utføres på sted for bygge- og monteringsvirksomhet til ligningsmyndighetene på Svalbard. Vedlagte utkast til forskrift tar utgangspunkt i den rapporteringsordningen som følger av forslaget til regler i ligningsloven § 6-10 og § 6-10 A.

Behovet for kontrollopplysninger vil typisk gjelde i forhold til oppdragstakere og personer som tar opphold på Svalbard kun i oppdragsperioden (f.eks. i forbindelse med et bygge- eller monteringsoppdrag). Opphold i kortere perioder medfører ikke alminnelig skatteplikt etter svalbardskatteloven § 2-1 og § 2-3. Departementet antar derfor at opplysningsplikten bør omfatte oppdrag som utføres av personer eller selskaper som ikke har alminnelig skatteplikt til Svalbard. Vi ber om høringsinstansenes eventuelle synspunkter på dette.

8. Økonomiske og administrative konsekvenser

Finansdepartementets forslag innebærer i hovedsak at dagens rapporteringsregler videreføres og det vil i begrenset grad føre til endrede administrative eller økonomiske konsekvenser.

Departementets forslag om unntak fra rapporteringsplikt ved oppdrag som utføres på sted utenfor oppdragsgiverens kontroll vil redusere kostnadene ved å oppfylle rapporteringsplikten. Departementet legger til grunn at kostnadene ved å gi opplysninger om denne typen oppdrag som nå unntas fra rapporteringsplikt, kan være høye i mange tilfeller. Det er imidlertid vanskelig å si noe om hvor stor reduksjonen i etterlevelseskostnadene vil bli, blant annet fordi det er uklart i hvilken grad rapporteringsplikten etterleves i dag.

Forslaget om at arbeidstakere som ikke deltar på oppdrag arbeidsgiveren har påtatt seg for næringsdrivende eller offentlig organ skal falle utenfor rapporteringsplikten, vil ikke medføre økonomiske og administrative konsekvenser for de som skal gi opplysninger. Tilsvarende kan det antas at opphevelse av merverdiavgiftsloven § 49 a ikke vil medføre endrede økonomiske og administrative konsekvenser av betydning. Dette skyldes at rapporteringsplikten trolig i begrenset grad har vært aktuell fordi rapporteringsplikten ansees oppfylt dersom opplysninger er gitt etter ligningsloven § 6-10.

Departementet antar at forslaget til endringer av hvilke opplysninger som skal gis, samt endringene i reglene om brudd på rapporteringsplikten, ikke vil medføre økte kostnader av betydning for de som skal gi opplysninger.

For ligningsmyndighetene innebærer forslaget til endring av ligningsloven § 6-10 at man samlet sett skal motta og behandle et mindre antall oppgaver enn det som følger av dagens regler. For oppdrag innenfor bygg- og anleggsbransjen og på kontinentalsokkelen, som tradisjonelt har vært kjerneområdet for virksomheten ved Sentralskattekontoret for

utenlandssaker, innebærer forslaget likevel ingen økonomiske og administrative konsekvenser.

9. Forslag til lov- og forskriftstekst

9.1.

Finansdepartementet foreslår følgende endringer i lov 14. juni 1980 nr. 24 om ligningsforvaltning:

I

§ 6-10 skal lyde:

§ 6-10. Om rapportering av oppdragstakere og arbeidstakere

1. Næringsdrivende og offentlige organ som gir noen et oppdrag i riket eller på kontinentalsokkelen, skal ukrevet gi skattekontoret følgende opplysninger om oppdraget og ethvert underoppdrag i tilknytning til oppdraget som utføres i riket eller på kontinentalsokkelen:

- a. navn på den som er ansvarlig for å gi opplysninger, dennes norske og eventuelle utenlandsk adresse, organisasjonsnummer og eventuelt utenlandsk registreringsnummer,
- b. oppdragstakerens navn, kontaktperson, norsk og utenlandsk adresse, organisasjonsnummer og utenlandsk registreringsnummer, tidspunktet oppdraget forutsettes påbegynt og avsluttet, samt stedet for utførelse av oppdraget, kontraktstype og kontraktsbeløp,
- c. navn på arbeidstaker som utfører arbeid i tilknytning til oppdraget. Det skal gis opplysninger om arbeidstakerens fødselsnummer eller D-nummer, nasjonalitet, sivilstand, norsk og/eller utenlandsk adresse, arbeidssted og hovedoppdragsgiver, samt tidspunktet for arbeidets begynnelse og avslutning. Dersom arbeidstakeren ikke har fødselsnummer eller D-nummer, skal fødselsdata og utenlandsk registreringsnummer oppgis.

2. Oppdragsgiver og oppdragstaker har plikt til å gi opplysninger om egne arbeidstakere som arbeider i tilknytning til oppdrag etter nr. 1.

3. Oppdrag som ikke skal utføres i bygge- eller anleggsbransjen skal bare rapporteres dersom oppdraget utføres på sted som står under oppdragsgiverens kontroll.

4. Plikten til å gi opplysninger om oppdragstakere som utfører oppdrag i riket etter nr. 1, begrenses til å gjelde oppdragstakere som er personer bosatt i utlandet eller selskaper hjemmehørende i utlandet.

5. Plikten til å gi opplysninger om arbeidstakere etter nr. 1 og 2 gjelder ikke arbeidstakere som har vært bosatt i Norge de tre siste årene og er ansatt av person bosatt i Norge eller selskap hjemmehørende i Norge.

6. Departementet kan i forskrift bestemme at rapporteringsplikten etter nr. 1 og 2 ikke skal gjelde ved små oppdrag. Departementet kan beslutte at unntakene i nr. 3 til 5 ikke skal komme til anvendelse for enkelte år, enkelte grupper av arbeidstakere eller enkelte oppdragstakere.

7. Opplysninger skal gis snarest etter at kontrakt er inngått, og senest 14 dager etter at arbeidet er påbegynt. Opplysninger om arbeidets avslutning etter nr. 1 c skal gis senest 14 dager etter avslutningen.

8. Det kan inngås avtale mellom oppdragsgivere i flere ledd og mellom oppdragsgivere og oppdragstakere om at opplysninger kan gis av en av dem. Avtalen må meddeles ligningsmyndighetene sammen med opplysningene. Avtalen fritar ikke for ansvar, mulkt eller gebyr som kan pålegges etter loven.

9. Departementet kan i forskrift fastsette at opplysninger etter denne paragraf skal gis til et bestemt skattekontor.

II

Nåværende § 6-10 fjerde ledd blir ny § 6-10 A.

III

Nåværende § 6-10 femte ledd blir ny § 6-10 B.

IV

§ 10-7 nr. 1 første punktum skal lyde:

Skattekontoret kan pålegge oppdragsgiver som ved ikke å oppfylle opplysningsplikten etter § 6-10 forsettlig eller grovt uaktsomt medvirker til at skatt eller arbeidsgiveravgift unndras, ansvar for oppdragstakerens forfalte, men ikke innbetalte skatt, arbeidsgiveravgift eller forskuddstrekk.

9.2.

Finansdepartementet foreslår at det fastsettes følgende forskrift om rapporteringsplikt ved oppdrag på Svalbard med:

Forskrift om oppdragsgivers og oppdragstakers opplysningsplikt til likningskontoret for Svalbard

Fastsatt av Finansdepartementet xx. xxxx 2007 med hjemmel i lov 29. november 1996 nr. 68 om skatt til Svalbard § 4-5 og § 4-9.

§ 1 *Hvem som er opplysningspliktig og opplysningspliktens omfang*
Næringsdrivende og offentlig organ som har gitt noen et oppdrag innenfor svalbardskattelovens virkeområde, skal ukrevet gi ligningsmyndighetene for Svalbard følgende opplysninger om oppdrag og underoppdrag som utføres av personer eller selskap som ikke har alminnelig skatteplikt til Svalbard:

- a. navn på den som er ansvarlig for å gi opplysninger, dennes norske og eventuelle utenlandsk adresse, organisasjonsnummer og eventuelt utenlandsk registreringsnummer,
- b. oppdragstakerens navn, kontaktperson, norsk og utenlandsk adresse, organisasjonsnummer og utenlandsk registreringsnummer, tidspunktet oppdraget forutsettes påbegynt og avsluttet, samt stedet for utførelse av oppdraget, kontraktstype og kontraktsbeløp,
- c. navn på arbeidstaker som utfører arbeid i tilknytning til oppdraget. Det skal gis opplysninger om arbeidstakerens fødselsnummer eller

D-nummer, nasjonalitet, sivilstand, norsk og/eller utenlandsk adresse, arbeidssted og hovedoppdragsgiver, samt tidspunktet for arbeidets begynnelse og avslutning. Dersom arbeidstakeren ikke har fødselsnummer eller D-nummer, skal fødselsdata og utenlandsk registreringsnummer oppgis.

§ 2. *Opplysningsplikt om egne arbeidstakere*

Oppdragsgiver og oppdragstaker har plikt til å gi opplysninger som nevnt i § 1 bokstav c om egne arbeidstakere som arbeider i tilknytning til oppdrag etter § 1.

§ 3. *Begrensninger i opplysningsplikten*

Oppdrag under 5 000 kroner er unntatt fra rapporteringsplikt etter § 1 og § 2.

Dersom oppdrag eller underoppdrag ikke utføres i bygge- og anleggsbransjen, skal opplysninger bare gis hvis oppdraget utføres på sted som står under oppdragsgivers kontroll.

Ligningskontoret for Svalbard kan begrense eller gi fritak for opplysningsplikten.

§ 4. *Tid og sted for levering av opplysningene*

Opplysningene skal gis snarest etter at kontrakt er inngått eller pålegg er gitt, og når opplysningsplikten følger av § 1 senest 14 dager etter at arbeidet er påbegynt. Opplysninger etter § 1 bokstav b om arbeidets avslutning skal gis senest 14 dager etter avslutningen. Opplysningene skal gis til ligningskontoret for Svalbard.

§ 5. *Avtale om felles levering av opplysninger*

Det kan inngås avtale mellom oppdragsgivere i flere ledd og mellom oppdragsgivere og oppdragstakere om at oppgaver til ligningskontoret kan gis av en av dem. Avtale om felles levering av opplysninger skal legges frem for ligningskontoret sammen med opplysningene. Slik avtale fritar ikke for ansvar, mulkt eller gebyr som kan pålegges etter loven.

§ 6. *Hvordan opplysningene skal gis*

Opplysningene skal gis på papirblankett, i den form Skattedirektoratet bestemmer. Skattedirektoratet kan bestemme at oppgavene skal leveres på annet medium.

§ 7. *Opplysninger om underleverandører mv.*

Den som lar utføre arbeid på bygg eller anlegg, plikter etter krav fra ligningsmyndighetene å gi opplysning om hvem som har levert materialer mv. og hvem som for egen regning har medvirket i arbeidet. Det skal gis slike opplysninger som nevnt i ligningsloven § 6-3 nr. 1 annet punktum om mellomværendet med hver enkelt. Den som har levert materialer mv. eller har medvirket i arbeidet, har tilsvarende opplysningsplikt om sitt mellomværende med byggherren eller oppdragsgiveren.